

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.449/2018/6.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke
 . Krecsik Eldoróda előadó bíró
 . Feleky István bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. október 25.

Az ügy tárgya: csalás büntette és más
 bűncselekmények

Terhelt(ek) : ... és társai

Elsőfok: őri Járásbíróság, 2016. január 29.,
 nyilvános tárgyalás, B.1152/2013/48. számú
 ítélete

Másodfok: őri Törvényszék, 2017. április 25., nyilvános ülés,
 4.Bf.136/2016/8. számú ítélete

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... III. rendű terhelt és védője

Az indítvány iránya: a III. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a család büntette és más bűncselekmények miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Győri Járásbíróság B.1152/2013/48. számú ítéletét, illetőleg a Győri Törvényszék 4.Bf.136/2016/8. számú ítéletét ... III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A csalás büntette és más bűncselekmények miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Győri Járásbíróság a nyilvános,

folytatólagos tárgyalás alapján 2016. január 29-én meghozott és kihirdetett B.1152/2013/48. számú ítéletében ... III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki

- 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérletében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, bc) alpont, (5) bekezdés b) pont],
 - 1 rendbeli csalás büntettében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, bc) alpont, (5) bekezdés b) pont],
 - 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), és
 - 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont].
- [2] Ezért őt a bíróság - halmazati büntetésül - 2 év 2 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 50 napi tétel (5.000 forint napi tétel összegű), mindösszesen 250.000 forint pénzbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [3] Megállapította, hogy a terhelt a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [4] A bíróság a III. rendű terheltet az ellene 1 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt emelt vád alól felmentette.
- [5] Rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [6] Az ellentétes irányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Győri Törvényszék a 2017. április 25-én tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 4.Bf.136/2016/8. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta:
... III. rendű terhelt szabadságvesztés büntetését és a közügyektől eltiltás mértékét is 4 évre, míg a pénzbüntetés napi tétel számát 100 napi tételre felemelte.
- [7] Az egy napi tétel összegét 2.500 forintra csökkentette.
- [8] Megállapította, hogy a III. rendű terhelt a szabadságvesztés büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.
- [9] Rendelkezett a magánfél által előterjesztett polgári jogi igényről és annak járulékos költségéről.
- [10] Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét ... III. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [11] **Az irányadó jogerős tényállás I. pontja** szerint ... II. rendű terhelt 2004. november 24. napjától 2006. április 18. napjáig, ... V. rendű terhelt 2006. április 18. napjától 2009. április 9. napjáig, míg ... I. rendű terhelt 2010. január 11. napjától kezdődően önálló képviselőre jogosult ügyvezetője volt a **cím 1** szám alatti székhelyen nyilvántartott **cég 1**-nek.
1.
- [12] ... V. rendű terhelt, mint a **cég 1** ügyvezetője 2009. április 9.

napján kelt szerződéssel átruházta a cég 1 tulajdonjogát **tanú 1**-nek, aki egyben a cég új ügyvezetője lett.

2.

- [13] 2010 januárjában ... II. rendű és ... III. rendű terheltek megkeresték ... I. rendű terhelteket, aki hajléktalan életmódot folytató személy, hogy 20.000 forint ellenében „vegye a nevére” a **cég 1**-et. A II. rendű és a III. rendű terheltek külön-külön és együtt is több alkalommal megkeresték az I. rendű terhelteket, hogy a cégáttruházással kapcsolatban különféle iratokat írjon alá, és ezért neki alkalmanként 2.000 forintot fizettek. ... I. rendű terhelte a társaság tevékenységéről semmit nem tudott, azt működtetni nem kívánta, a cég tényleges irányítását a II. rendű terhelte végezte, melyben neki a III. rendű terhelte segített. A fentieknek megfelelően a 2010. január 11. napján kelt szerződés szerint ... I. rendű terhelte - **tanú 1** helyett - önálló képviseletre jogosult tagja lett az akkor **cím 2** szám alatti székhelyű **cég 1**-nek. A fenti változással egyidejűleg a cég székhelye a cím 1 számra változott, amely módosulásokat a Győri Törvényszék a közhiteles cégnyilvántartásba átvezette. A társaság új címe nem valós, ott a cég soha nem működött, ott az I. rendű terhelte egyik ismerőse él. A cég önálló képviseletre jogosult tagjára, valamint a cég székhelyére vonatkozó változás 2010. január 11. napi hatállyal került a cégnyilvántartásba bejegyzésre, a bejegyzés kelte 2010. január 27-e.

3.

- [14] A fenti cégáttruházásokat követően a terheltek közül ... I. rendű, ... II. rendű, ... III. rendű és ... IV. rendű terheltek az alábbi bűncselekményeket követték el a **sértett pénzügyi intézmény** sérelmére:
- [15] ... II. rendű és ... III. rendű terheltek elhatározták, hogy a sértett pénzügyi intézménytől forgóeszköz hitelt vesznek fel a **cég 1** nevében. A hitelfelvételhez szükséges dokumentumokat beszerezték, majd az iratokat külön-külön és alkalmanként együtt eljárva elvitték ... I. rendű terhelthez, hogy ezeket írja alá. Az aláírásért többször ... III. rendű terhelte, míg egy alkalommal ... II. rendű terhelte 2.000 forintot fizetett az I. rendű terheltenek, akivel közölték, hogy az iratok a hitelfelvételhez szükségesek. A **cég 1** pecsétje ... III. rendű terheltnél volt ezen alkalmakkor és ő pecsételte le az I. rendű terhelte által aláírt iratokat.
- [16] ... III. rendű terhelte ... I. rendű terhelttel együtt 2011 áprilisában megkereste ... IV. rendű terhelte azzal a céllal, hogy vállalja el a **cég 1** könyvelését - ekkor a cégnek már 2009. óta nem készült könyvelése - azért, mert a társaság a **sértett pénzügyi intézmény**-től hitelt szeretne felvenni, és ehhez főkönyvi kivonatokat szükségesek. Ekkor ... IV. rendű terhelte kérte az I. rendű és a III. rendű terheltektől a társaság könyvelési anyagát, azonban az átadott iratanyag hiányos volt, és nem volt alkalmas főkönyvi kivonat elkészítésére. ... III. rendű terhelte azonban 2011 júniusában azt közölte ... IV. rendű terhelttel, hogy „24 órája van” a társaság 2011. május 31. napjára vonatkozó főkönyvi

kivonatának elkészítésére, különben a cég - már benyújtott - hitelkérelmét a bank elutasítja. Mivel a rendelkezésre álló bizonylatok hiányosak voltak, ... IV. rendű terhelt szabálytalan módon úgy készítette el a fenti főkönyvi kivonatot, hogy a részére átadott 2010. december 31. napjára vonatkozó - szintén valótlan adatokat tartalmazó és ismeretlenül maradt személy által elkészített - főkönyvi kivonat számadatait kettővel elosztotta, majd a valótlan adatokat tartalmazó iratot hitelfelvétel céljából átadta ... III. rendű terheltnek úgy, hogy közölte vele az iratok elkészítésére vonatkozó fenti tényeket.

- [17] Az így elkészült, valótlan adatokat tartalmazó főkönyvi kivonat mellett az I. rendű, II. rendű és III. rendű terheltek a hitelügyintézésük során 2009., 2010. és 2011. évekre vonatkozóan további valótlan tartalmú főkönyvi kivonatokat használtak fel, mivel a társaságnak a fenti évekre vonatkozóan nem készült könyvelése.
- [18] A fent részletezett, valótlan tartalmú számviteli iratok birtokában, azokat benyújtva a pénzügyintézetnek, ... II. rendű terhelt tényleges vezetése alatt működő **cég 1** nevében a II. rendű terhelt irányítása szerint eljárva ... III. rendű és ... I. rendű terheltek az alábbi módokon és időpontokban kíséreltek meg alkalmanként 10.000.000 forint összegű forgóeszköz hitelt felvenni a **sértett pénzügyintézet**-től:
- [19] 2010. április 27-ét megelőzően ... III. rendű terhelt megkereste **tanú 2-t**, aki a **cég 2**, mint hitelközvetítő cég képviselője volt, hogy a fenti összegű hiteligénylést nyújtsa be a **cég 1** nevében a pénzügyintézet **cím 3** szám alatti fiókjába. A hitelkérelemhez szükséges iratokat a II. rendű és III. rendű terheltek aláírták ... I. rendű terhelttel. A fenti hitelkérelmet a pénzügyintézet 2010. május 6. napján érkezett, azonban elutasította, mivel észlelték, hogy a benyújtott számviteli mellékletek számadatai valótlanok.
- [20] 2010. október 7-én ... I. rendű terhelt ... II. rendű terhelttel ... III. rendű terhelt ... rakparton található irodája előtt találkoztak. Ekkor a II. rendű terhelt gépkocsival város 1-re vitte ... I. rendű terhelte és **tanú 1-et**, ahol a **sértett pénzügyintézet cím 4** szám alatti fiókjába mentek. A hitelfelvételhez szükséges iratokat a II. rendű és a III. rendű terheltek biztosították. A bankfiókba ... I. rendű terhelt **tanú 1-el** ment be és ott a hiteligényléshez szükséges iratokat aláírta, melyért a város 2-be való visszaérkezésükkor 2.000 forintot kapott a II. rendű terhelttől.
- [21] ... III. rendű terhelt 2011. április 1-jén, a **cég 3**, mint hitelközvetítői társaság képviselőjeként eljárva a sértett pénzügyintézet **cím 3** szám alatti fiókjába ment ... I. rendű és ... IV. rendű terheltekkel együtt. Az I. rendű és a III. rendű terheltek ismételten a fenti összegben forgóeszközhitel igényt nyújtottak be. A hiteligényléshez szükséges iratokat a bankban ... I. rendű terhelt, míg a kérelem mellékleteként csatolt valótlan tartalmú számviteli iratokat ... IV. rendű terhelt írta alá.

- [22] ... I. rendű, ... II. rendű, ... III. rendű és ... IV. rendű terheltek mindvégig tisztában voltak azzal, hogy a **cég 1** tényleges tevékenységet nem végez, a felvenni szándékozott hitel összegének törlesztéséhez szükséges anyagi fedezettel nem rendelkezik, a hitelbírálatához szükséges valótlan tartalmú okiratok felhasználásával, - az alkalmanként 10.000.000 forintos - hitelösszeg megszerzése érdekében az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű terheltek a pénzügyintézetet tévedésbe ejtették, melyhez a IV. rendű terhelte szándékosan segítséget nyújtott, azonban a sértett társaság a hitelkérelmeket mindhárom alkalommal elutasította, tekintettel arra, hogy a hitelvizsgálat során benyújtott dokumentumok valótlan adatait feltárták. Erre tekintettel a **sértett pénzügyintézetnek** kára nem keletkezett.
- [23] ... III. rendű terhelte a fenti bűncselekményeket rendszeres haszonszerzésre törekedve követte el.
- [24] **Az irányadó jogerős tényállás II. pontja** szerint ... III. rendű terhelte, aki 2008. évtől rendszeresen, haszonszerzésre törekedve követett el jelentős kárt okozó vagyon elleni bűncselekményeket, az alábbi bűncselekményt követte el.
- [25] ... III. rendű terhelte és **sértett 1** a 2011. évet megelőzően hosszabb ideje baráti kapcsolatban voltak egymással. Ezen ismeretségre tekintettel **sértett 1** megkérte a hitelközvetítéssel foglalkozó ... III. rendű terhelte, hogy segítsen neki kiváltani a meglevő személyi kölcsönét és egyéb fogyasztási célú hiteleit.
- [26] ... III. rendű terhelte ezt kihasználva azzal a céllal, hogy **sértett 1-et cím 5** alatti családi házában tulajdonjogát megszerezze, a sértettet megtévesztette és hitelfelvétel helyett 2011. augusztus 31-én adás-vételi szerződést kötött **sértett 1-el** a ... Földhivatalnál ... helyrajzi számon nyilvántartott, természetben a **cím 5** alatt található, 12 millió forint értékű ingatlan megvásárlására. Az adás-vételi szerződés adatai szerint ... III. rendű terhelte a szerződéskötéskor 7 millió forint vételárat készpénzben átadott a sértettnek, amelyet valójában a sértett soha nem kapott meg. Az így létrejött szerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásban ... III. rendű terhelte tulajdonjogát a földhivatal bejegyezte, így lehetővé téve azt, hogy a **pénzügyintézet 2** ... III. rendű terhelte nyújtott 3.5 millió forint pénzkölcsönét biztosító jelzálogjogot a ... Körzeti Földhivatal 2011. október 21-én az ingatlan tulajdoni lapjára rávezesse. A III. rendű terhelte sem **sértett 1** hiteleit, sem az általa felvett újabb hitelt nem törlesztette, ezért a **cím 5** alatti ház végrehajtási eljárás alá került. Az ingatlanra 2012. január 16-án a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... III. rendű terhelte szemben fennálló 5.123.357 forint követelés erejéig szintén végrehajtási jogot jegyeztetett be.
- [27] ... III. rendű terhelte eredetileg sem állt szándékában **sértett 1** hiteleinek a kiváltása, hanem a célja a sértett tulajdonát képező ház tulajdonjogának a megszerzése volt. **sértett 1-nek** azonban egyáltalán nem állt szándékában a tulajdonát képező ingatlan

értékesítése, az adás-vételi szerződés aláírásakor sem volt tisztában azzal, hogy az általa aláírt szerződés a tulajdonjog elvesztését fogja eredményezni, így ... III. rendű terhelt a szerződés aláírásakor **sértett 1**-et tévedésbe ejtette, amivel 12 millió forint kárt okozott neki, mely kár a mai napig nem térült meg.

II.

- [28] A jogerős ítélet ellen ... III. rendű terhelt és védője terjesztett elő - a Kúrián 2018. március 26-án érkeztetett - felülvizsgálati indítványt, amelynek a jogalapját az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: korábbi Be.) 416. § (1) bekezdés a) pontjában megjelölt okra alapították.
- [29] A felülvizsgálati indítványban megfogalmazottak szerint az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság által érdemben nem változtatott, álláspontjuk szerint részben megalapozatlan tényállás alapján fel kellett volna menteni a III. rendű terheltet az ellene emelt vádak alól. A megállapított tényállás ugyanis megalapozatlan, mert az részben hiányosan került megállapításra, részben ellentétes az iratok tartalmával, és a bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett.
- [30] A **sértett pénzügyintézet** ügyével kapcsolatban előadták, hogy a III. rendű terhelt nem akarta a pénzügyintézetet tévedésbe ejteni, vagy tartani, és nem akart jogtalan hasznot szerezni sem magának, sem másnak. Ezen felül abban sem akart közreműködni, hogy valótlan adatot vagy tényt foglaljanak közokiratba. Hivatkoztak arra is, hogy a terheltek által megvalósított cselekmények a bűncselekmény megvalósulási szakaszai tekintetében nem érték el azt a szintet, amely alapján a kísérlet megvalósítását meg lehetett volna állapítani.
- [31] Megítélésük szerint a terheltek magatartása legfeljebb az előkészület stádiumáig jutott, de csalás bűncselekménye vonatkozásában az előkészület nem büntethető. A terheltek által megvalósított azon cselekmény, hogy a hiteligénylést beadták a pénzügyintézethez, még nagyon távol volt ahhoz, hogy a bűncselekmény befejezetté válhasson. Ezen felül az elkövetés eszköze és módja abszolút mértékben alkalmatlan eszköz és mód volt, nem véletlen, hanem elkerülhetetlen volt, hogy a hitelkeret igénylése mindhárom esetben rövid vizsgálat után elutasításra került.
- [32] Kihangsúlyozták, hogy fontos tény, miszerint forgóeszközhitel szerződés megkötése céljából kerültek az iratok benyújtásra, és nem kölcsönszerződés megkötése céljából. A hitel és a kölcsön fogalmak nem ugyanazt jelentik. Amennyiben a terheltek konkrét pénzhez kívántak volna jutni, abban az esetben a cég pénzéből különböző vállalkozáshoz szükséges eszközöket kellett volna vásárolniuk, a bankkal történő előzetes egyeztetés után, az eszközöket, és a számlát be kellett volna a pénzügyintézet részére mutatniuk, és csak

azután, utófinanszírozás keretében juthattak volna konkrétan pénzhez.

- [33] Másrésztől az sem biztos, és nem kétséget kizáróan bizonyított, hogy a terheltek az esetlegesen ténylegesen megkapott pénz vonatkozásában bűncselekményt akartak volna elkövetni. Önmagában az a tény, hogy a hitel igénylésekor próbálták magukat a valóságnál jobb színben feltüntetni, nem feltétlenül jelenti azt, hogy a megvásárolt tárgyi eszközöket ne használták volna, és az ebből realizált haszonból ne fizették volna vissza a kölcsönt.
- [34] Álláspontjuk szerint a család bűncselekménye akkor jutott volna a kísérlet szakaszába, amikor a hitelszerződésre vonatkozó igény elfogadása és a hitelszerződés megkötése után előterjesztettek volna egy hitelkeret terhére igénybe venni kívánt kölcsön megkötésére vonatkozó igényt, és ehhez kapcsolódó iratanyagot, akár a megvásárolt eszköz, akár az azért fizetett ellenérték, akár a számla vonatkozásában ez az iratanyag hamis lett volna.
- [35] A terhelt és védője kifogásolták azt is, hogy a bíróságok a tényállást kizárólag ... **I. rendű terhelt** által elmondottak alapján állapították meg.
- [36] Az üzletszerűség megállapítását is tévesnek ítélték meg. Ezt azzal indokolták, hogy a hiteligénylés visszautasítása miatt az igénylés egymást követő többszöri benyújtása ugyanazon pénzügyi intézet több fiókjában nem alapozza meg a többszöri elkövetést és ekként a halmazatot.
- [37] A hamis magánokirat felhasználása bűncselekményt a III. rendű terhelt ugyancsak nem követte el. Jelen ügyben nem vitatták, hogy a hamisított magánokiratot felhasználták, de nem jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának, vagy megszűnésének bizonyítására, hanem egy tény, a **cég 1** gazdasági helyzetének bemutatására. Vagyis hiába volt a felhasznált magánokirat nem valós tartalmú, a pénzügyi intézethez benyújtása nem valósította meg e bűncselekményt.
- [38] **sértett 1** ügyével kapcsolatban akként érveltek, hogy a III. rendű terhelt a sértettet nem ejtette és nem is tartotta tévedésben, és a részére ilyen jellegű magatartások eredményeképpen kárt sem okozott. Álláspontjuk szerint nincs a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésének olyan módja, amely alapján azt lehetett volna megállapítani, hogy **sértett 1** nem tudta, hogy milyen szerződést ír alá. Hivatkoztak arra is, hogy az adás-vételi szerződésen felül a sértett az ügyvédi tényvázlatot és megbízást is aláírta, ebben az okiratban is lefektetésre került az adás-vételi szerződés tartalma, és az a tény, hogy a sértett a szerződést elolvasta, megértette, az okirat tartalma számára egyértelmű, saját nevében, befolyásmentes szabad akarat alapján járt el. Megítélésük szerint a jogbiztonságot alapjaiban veszélyezteti egy olyan bírói döntés, amely egy ügyvéd által szabályosan ellenjegyzett szerződésről kimondja, hogy az azt aláíró személy nem tudta, hogy mit ír alá, úgy, hogy ennek a megállapításnak az alátámasztására - az aláíró saját vallomásán kívül - semmilyen más bizonyíték nem áll

rendelkezésre.

- [39] Séreلمezték azt is, hogy az ingatlan értékének, és ennek alapján a csalással okozott kár értékének megállapítása nem volt megalapozott és jogszerű, miután igazságügyi szakértő sem került kirendelésre az ingatlan értékének meghatározására. A polgári jogi igényre tekintettel különösen indokolt lett volna igazságügyi szakértő bevonása az ügybe.
- [40] Az indítványozók utaltak arra is, hogy a másodfokú bíróság további enyhítő körülményként nem értékelte a III. rendű terhelt javára, miszerint megszületett a harmadik gyermeke, akit egyedül nevel és gondoz. Ezen felül a terhelt másik kiskorú gyermekét is egyedül neveli és gondozza, harmadik gyermekét pedig támogatja.
- [41] Minderre figyelemmel a III. rendű terhelt és védője elsődlegesen a másodfokú jogerős határozat megváltoztatását és a III. rendű terheltnek az ellene emelt összes vádpont alóli felmentését, másodlagosan a támadott határozatok hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozták.
- [42] A Legfőbb Ügyészség BF.468/2018. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt a tényállást támadó részében törvényben kizártnak, ezt meghaladóan alaptalannak találta.
- [43] Indokolása szerint azzal, hogy az indítvány a hiteligénylést követő terhelti szándék kétséget kizáró bizonyítottságát vonja kétségbe, és ... I. rendű terhelt vallomásának elfogadását séreلمezi a tényállás megállapítása során, tartalmát tekintve a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének eredményét, illetve a tényállás megalapozottságát vitatja, amely a felülvizsgálat során törvényben kizárt.
- [44] Az indítvány a III. rendű terhelt megváltozott személyi körülményeinek figyelmen kívül hagyásával kiszabott büntetés séreلمezésével a büntetéskiszabást megalapozó tényadatok hiányára, és ekként a tényállás megalapozatlanságára hivatkozik, ezért a felülvizsgálat során ezek az érvek nem vehetők figyelembe.
- [45] Csakúgy mint a **sértett 1** séreلمére elkövetett csalási cselekmény esetében a tényállásban foglaltaknak az ellentétes tényadatokra alapított vitatása, valamint a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének, és a tényállás megalapozottságának a vitatása is, ami ugyancsak a törvényben kizárt.
- [46] A legfőbb ügyészségi álláspont szerint a III. rendű terhelt szándékára és bűnösségére levont következtetés helyes mind a **sértett pénzüintézet** (I. tényállási pont), mind **sértett 1** (II. tényállási pont) séreلمére elkövetett bűncselekmények tekintetében.
- [47] A nyilatkozatban foglaltak szerint az ítéleti tényállás egyik tényállási pontban sem tartalmaz olyan ténymegállapítást, amely a III. rendű terhelt egyenes szándékát megkérdőjelezné.
- [48] Az I. tényállási pont tekintetében a hitel igénylése szükséges előfeltétele a jogtalan haszon majdani realizálásának, hiszen kijelöli a jogügylet azon részeit, amelyek a tévedésbe ejtett személyt a későbbiekben a kárt okozó cselekményre indíthatja. A

tévedésbe ejtő magatartás megkezdésével pedig a csalás bűncselekménye kísérleti szakba került.

- [49] A tévedésbe ejtés eszközének és módjának alkalmatlanságára való hivatkozást sem tartotta alaposnak az átirat. Miután a tévedésbe ejtés lényege a hitel igénylése volt egy gazdasági tevékenységet ténylegesen nem folytató cég számára, valós ügyleti szándék nélkül, az eszközcselekményként felhasznált hamis magánokirat *in concreto* megtévesztésre alkalmassága ennél fogva teljességgel közömbös. A tényállás szerint azonban a hitel igényléséhez szükséges volt az érintett cég főkönyvi kivonata. Ebből következően az okirat joghatás kiváltására alkalmas volt.
- [50] Az üzletszerűség törvénysértő megállapítására való hivatkozás okán az ügyészi indítvány rámutatott, hogy ez a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjának keretei között értékelhető, mint a bűncselekmény minősítését érintő anyagi jogszabálysértés. Miután azonban az irányadó tényállás szerint a III. rendű terhelt és társai egy év alatt három alkalommal kíséreltek meg hitelt felvenni különböző pénzügyi fiókban, minden esetben új kérelmet benyújtva, ebből a rendszeres haszonszerzési szándékra levont következtetés okszerű.
- [51] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a Győri Járásbíróság B.1152/2013/48. számú ítéletét, illetőleg a Győri Törvényszék 4.Bf.136/2016/8. számú ítéletét ... III. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

III.

1.

- [52] Elöljáróban rögzíti a Kúria, hogy a 2018. július 1-je előtt előterjesztett felülvizsgálati indítványt a 2018. július 1-jén hatályba lépett, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény - továbbiakban: Be. - alapján bírálta felül, tekintettel arra, hogy a 868. § (1) bekezdésében megjelenített átmeneti rendelkezések értelmében az új törvény rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.
- [53] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva bírálta el.
- [54] Ennek keretében a felülvizsgálati indítványban előterjesztetteket részben törvényben kizártnak, érdemében alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- [55] A felülvizsgálat a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás alapul vételével vehető igénybe.
- [56] A törvény tételesen megjelöli azokat az esetköröket, amikor helye van a rendkívüli jogorvoslatnak. A büntető anyagi jogszabályainak megsértését a Be. 649. § (1) bekezdés a) pontja, aa), ab), ac), ad) alpontjai, b) pontja, ba), bb) alpontjai és c) pontjában foglaltak, a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések eseteit a Be. 649. § (2) bekezdés a), b), c), d) és e) pontjában pontosan meghatározott okok, míg a Be. 649. § (3), (4)

és (5) bekezdése szerint az e §-okban meghatározott Alkotmánybíróság, illetve nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.

- [57] A korábbi (1998. évi XIX. törvény) Be. 423. § (1) bekezdésében foglaltakkal egyezően a jelenleg hatályos Be. 650. § (2) bekezdése deklarálja a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás támadásának kizártságát.
- [58] A felülvizsgálat alapvető szabálya tehát, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [59] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [60] Minderre tekintettel azt, hogy történt-e az ügyben büntető anyagi jogsértés, a Kúria kizárólag az ítéletben rögzített tények alapul vételével vizsgálhatja.
- [61] Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania.
- [62] Ugyancsak változatlanok a revízió korlátaira vonatkozó szabályok. A Kúria csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott keretek között bírálja felül a megtámadott határozatot. A revíziós jogkör korlátozása a jogbiztonság követelményére, a bírósági határozatok jogerejének garantálására, továbbá az ügynevezett rendelkezési elv következetes érvényesítésére vezethető vissza. A jogalkotó a rendkívüli jogorvoslati eljárásban az említett érdekek primátusa folytán csak a legsúlyosabb anyagi és eljárásjogi törvénysértések esetében biztosít lehetőséget a jogerő feloldására, a jogerős ügydöntő bírósági határozatok megváltoztatására.
- [63] A Kúria mindezekre tekintettel a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapulvétele mellett a felülvizsgálati indítványban megjelölt, illetve tartalmában hivatkozott Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa)

alpontjában megjelölt - a terhelt bűnösségének a megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértésével került sor - okból bírálta felül.

- [64] A Kúria az irányadó tényállás általános meghatározása körében kihangsúlyozza, hogy egyrészt a tényállás a másodfokú bíróság által tett kiegészítésekkel, helyesbítésekkel irányadó a felülvizsgálati eljárásban (EBH 2011.2385.). Másrészt a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (BH 2006.392.).
- 2.
- [65] A Kúria ... III. rendű terhelt és védőjének a felülvizsgálati indítványát az alábbi indokok alapján találta részben törvényben kizártnak, érdemében pedig alaptalannak.
- [66] A Kúria e körben megállapítja, hogy a bizonyítékok megítélésén keresztül az irányadó tényállás megalapozottságát támadta a III. rendű terhelt és védője mindkét tényállási pont tekintetében akkor, amikor indítványukban azt állították, hogy a terhelt magatartása egyik cselekmény vonatkozásában sem volt célirányos, az nem a sértettek megtévesztésére irányult. Ugyancsak annak vitatása, hogy az I. tényállási pont vonatkozásában a bűncselekmény láncolatából sem következik a bűnössége, szintén ellentétes az ítéleti tényekkel, ezért felülvizsgálat alapjául ez sem szolgálhat. Az tényállás I. pontja esetében ... I. rendű terhelt vallomásának elfogadását támadó kifogás, míg a II. tényállási pont esetében az igazságügyi szakértő bevonása mellőzésének sérelmezése a bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége vitatásának, ezen keresztül a tényállás támadásának minősül, amely a felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [67] A Kúria megállapítja azt is, hogy a tényállás II. pontja esetében a sértett tudattartalmának megítélése tekintetében szintén olyan előadást tesz, ami ellentmond a tényállásnak.
- [68] A Kúria nem ténybíró, nem azt vizsgálja, hogy a cselekmény hogyan történt meg, a Kúria a megállapított cselekmény jogszerűségét vizsgálja. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolásának bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbíralt cselekmény büntetőjogi megítélése körében jelentős. Vagyis az irányadó tényállást ezért nem kizárólag a történeti tényállás képezi, hanem ahhoz tartozóak a bíróságoknak az ítélet indokolásának további részében tett tényből vont ténybeli következtetései, amely a bíróságnak ugyancsak ténymegállapító tevékenysége, de ide tartoznak az ún. tudati tények tekinthető történeti tények is. Ennek megfelelően rögzítette az elsőfokú bíróság az ítélete tényállásában, hogy „**sértett 1-nek** azonban egyáltalán nem állt szándékában a tulajdonát képező ingatlan értékesítése, az adás-vételi szerződés aláírásakor sem volt

tisztában azzal, hogy az általa aláírt szerződés a tulajdonjog elvesztését fogja eredményezni, így ... III. rendű terhelt a szerződés aláírásakor **sértett 1-et** tévedésbe ejtette, amivel 12 millió forint kárt okozott neki".

- [69] Helyesen hivatkozott a Legfőbb Ügyészség átiratában arra, hogy az ítéleti tényállásban rögzített ténymegállapítások nem kizárólag fizikai jellegű külső, hanem ún. belső történések, azaz tudati tények is lehetnek (BH 2017.176.; BH 2005.167.; BH 2011.3.).
- [70] Ekként e tényállási pont tekintetében az indítványozók a bizonyítékok mikénti mérlegelését vitatták, átértékelését célozták, és direkt megfogalmazás nélkül is ezen keresztül kifogásolták a bűnösség megállapítását, ami felülvizsgálatban kizárt. Vagyis az indítványozók felülvizsgálati kérelmüket e cselekménynél eltérő tényállásra alapították.
- [71] A Kúria kihangsúlyozza, hogy a felülvizsgálati eljárásban az irányadó tényálláshoz kötöttség olyannyira szigorú szabály, hogy a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése az alapeljárásban megállapított tényállás alapján lenne elbírálandó abban az esetben is, ha a tényállás hiányos, nem kellően felderített, és ellentétes az iratok tartalmával (BH 2004.102.), vagy más megfogalmazásban: az alapügyben megállapított tényállás az irányadó, függetlenül attól, hogy az adott tényállás megalapozott-e, vagy sem (BH 2016.264.; BH 2010.324.).
- 3.
- [72] A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont].
- [73] Miután az I. tényállási pont tekintetében ilyen, a felülvizsgálatot megalapozó érvre is hivatkozott az III. rendű terhelt és védője, ezért a Kúria érdemben vizsgálta ezt a kérdést.
- [74] A cselekmény elbírálásakor hatályos Btk. 373. § (1) bekezdése szerint a csalást az követi el, aki jogtalan haszonszerzés céljából mást tévedésbe ejt vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz.
- [75] A Kúria megállapította, hogy az irányadó történeti tényállásban a csalás valamennyi törvényi tényállási eleme felismerhető.
- [76] A csalás elkövetési magatartása a tévedésbe ejtés vagy tévedésben tartás. A tévedésbe ejtés a valónak és a valótlannak a felcserélése. A valótlanságnak valóságként feltüntetése, vagy a valóságnak más színben beállítása. Ennek eredményeként a sértetti oldalon tévedés alakul ki. A tévedést pedig a tettes idézi elő, szóban, írásban, de nem kizárt a mulasztás sem. *A tévedésnek nem kell kiterjednie a jogügylet egészére. Csak az szükséges, hogy a jogügylet olyan elemeit fogja át, amelyek a károkozással okozati összefüggésben állnak.*
- [77] Az elkövetői magatartás szándékos, ezen túlmenően célzatos, az elkövető célja a jogtalan haszonszerzés, vagyis a cél nem a károkozás, hanem kizárólag a jogtalan haszonszerzés. A törvényi tényállás megvalósulásának három, egymást kiegészítő

okozati összefüggés megléte a feltétele.

- [78] A megtévesztő magatartásnak kell előidéznie a tévedést. Ehhez képest arra alkalmasnak, szándékosnak (és értelemszerűen más általának) kell lennie. A tévedésnek kell kiváltania a megtévesztett személy vagyoni jogi rendelkezését. Végül a megtévesztett személy vagyoni jogi rendelkezése és a bekövetkezett kár között szintén okozati összefüggésnek kell lennie. Csalás esetében ugyanis a kárt nem közvetlenül az elkövető megtévesztő magatartása, hanem a megtévesztett sértett vagyoni jogi rendelkezése okozza.
- [79] A jogtalan haszonszerzés nem önálló tényállási elem, hanem a megtévesztő magatartás célzata. Valamely magatartás nyilvánvalóan akkor megtévesztő, ha mögöttes szándéka rejtett, vagy kifejezésre juttatásával ellentétes.
- [80] A Kúria a fentiek alapján megállapítja, egyben kihangsúlyozza, hogy a felülvizsgálattal érintett vizsgált ügyben az ítéleti tényállás szerint ... III. rendű terhelt a II. rendű társával együtt a hajléktalan ... **I. rendű terheltet** vette rá anyagi ellenszolgáltatás fejében, hogy a **cég 1**-et vegye a nevére, a cégátruházással kapcsolatban iratokat írjon alá úgy, hogy ... I. rendű terhelt a társaság tevékenységéről semmit nem tudott, ennél fogva azt működtetni sem tudta volna. A cégátruházást követően pedig a III. rendű terhelt a II. rendű - és részben IV. rendű terhelt - társával együtt ... **I. rendű terheltet** használta fel, hogy egy év alatt mintegy három ... pénzügyi fiókhoz forduljon, alkalmanként 10 millió forint hitelösszeg megszerzése érdekében. A hitel megszerzése érdekében minden alkalommal mind a fizetési szándék, mind a fizetési képesség tekintetében a III. rendű terhelt az I. rendű és a II. rendű társával a sértettet (**sértett pénzügyi fiók**) megtévesztette, hiszen tisztában volt azzal, hogy a **cég 1** tényleges tevékenységet nem végez, a felvenni szándékozott hitel összegének törlesztéséhez szükséges anyagi fedezettel nem rendelkezik. Emellett a cél elérése érdekében - a III. rendű terhelt tudomása mellett is - valószínű adatokat tartalmazó főkönyvi kivonatok is benyújtásra kerültek.
- [81] Ebből következően nem lehet kétséges az ügyletek jogtalan haszonszerzési célzata.
- [82] A Kúria megállapítja, hogy a bűncselekmény röviden összefoglalt láncolata az indoka annak is, hogy miért alaptalan a III. rendű terhelt és védőjének az az érvelése, miszerint a csalási cselekmény kísérleti szakba sem jutott.
- [83] Amint a Kúria fentiekben már utalt rá, a csalás elkövetési magatartása másnak a célzatos - jogtalan haszonszerzés végett alkalmazott - megtévesztése vagy tévedésben tartása. Az e magatartás tanúsítása révén kísérleti szakba jutott csalás pedig akkor válik befejezetté, amikor a sértettnek a megtévesztés hatása alatt tett vagyoni érdekű rendelkezése realizálódik is, tehát a kár nála vagy harmadik személynél bekövetkezik.
- [84] Az adott ügyben nem kétséges, hogy kár nem következett be, azonban

az I. rendű terhelt, mint a **cég 1** ügyvezetője a társaság nevében úgy kísérelt meg forgóeszköz hitelt felvenni, hogy a kedvező elbírálás érdekében valótlan tartalmú főkönyvi kivonatot nyújtott be, melyet a II. rendű és a III. rendű terheltek bocsátottak a rendelkezésére, annak ellenére, hogy - amint azt az irányadó tényállás is tartalmazza - az I. rendű terheltnek a hitel teljesítésére sem lehetősége, sem szándéka nem volt. A főkönyvi kivonat benyújtása feltétele a forgóeszköz hitel folyósításának, e nélkül a pénzügyintézet kiutalást nem teljesít. Ebből egyértelműen következik, hogy a tévedésbe ejtő magatartás megkezdésével a családi cselekmény megkezdődött. A megtévesztés valamennyi esetben vitathatatlanul eredménytelen volt, de azért, mert a bankok a hitelvizsgálat során benyújtott dokumentumok valótlan adatait feltárták. Minderre azonban már a hitelkérelem és a hamis tartalmú okiratok benyújtása és vizsgálata után került sor, a hitelkérelem elbírálása során kellő gondossággal eljáró ... pénzügyintézet fiókok által.

- [85] Törvényesen került sor a Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja szerinti üzletszerűség, mint minősítő körülmény megállapítására. A III. rendű terhelt ugyanis 2010 májusa és 2011 áprilisa között három alkalommal közreműködött forgóeszköz hitel benyújtásában az ismert körülmények között. Ebből pedig egyértelműen következik, hogy rendszeres haszonszerzésre törekedett.
- [86] A Btk. 345. §-ában írt hamis magánokirat felhasználását az követi el, aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására használ hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot.
- [87] A felülvizsgálati indítványban foglaltak szerint a valótlan tartalmú nyilatkozat nem alkalmas jog vagy kötelezettség létezésének a bizonyítására, joghatás kiváltására alkalmatlan, így annak felhasználása nem valósít meg bűncselekményt.
- [88] A Kúria megállapítja, hogy ez az érvelés nem alapos.
- [89] A bűncselekmény elkövetési tárgya a magánokirat, amelynek fogalmát csak a közokirathoz viszonyítva lehet meghatározni. A magánokirat olyan okirat, amely a közokiratok kellékeivel nem rendelkezik. A magánokiratok is bizonyító erővel bírnak, tehát alkalmasak jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszűnésének bizonyítására. Minden magánokirat büntetőjogi védelemben részesül, függetlenül attól, hogy teljes bizonyító erejű-e vagy sem.
- [90] A Kúria megállapítja, hogy jelen ügyben az elbírálás tárgyát képező jogügyletnél felhasznált magánokirat tartalmi jegyei átlépik a büntetőjogi felelősség határát.
- [91] Hamis ugyanis a magánokirat, ha az azon feltüntetett személy nem azonos azzal, aki azt kiállította. Hamisított a magánokirat, ha a már létező magánokiraton - jogosulatlanul - tartalmi, formai változtatást végeztek, így az már nem a kiállítójának a nyilatkozatát rögzíti. Valótlan tartalmú a magánokirat, ha az abban feltüntetettek nem felelnek meg a valóságnak attól függetlenül, hogy az a kiállító nyilatkozatát tartalmazza-e.

- [92] A csak szándékosan elkövethető bűncselekmény elkövetési magatartása a felhasználás, azon minden olyan, a joghatás kiváltása érdekében történt átadást, továbbítást érteni kell, amelynek folytán a magánokirat az elkövetői körön kívül álló más személyekhez kerül. A tényállás tükrében kétségen felül áll, hogy a IV. rendű terhelt által kiállított, majd a hitelkérelemmel együtt benyújtott valótlan tartalmú okirat a hitelnyújtás előfeltételeként joghatás kiváltására alkalmas okiratnak tekintendő.
- [93] A Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott ún. intellektuális közokirat-hamisítás büntettét az követi el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt, vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.
- [94] Jelen esetben a **cég 1** átruházásával kapcsolatos szerződés nem a felek valódi akaratát tartalmazta, ekként ez a valótlan tartalmú adat került átvezetésre a közhitelű nyilvántartásnak minősülő cégnyilvántartásba, ezért a Kúria megállapítja, hogy az I. tényállási pont vonatkozásában a III. rendű terhelt a csalás bűncselekményével halmazatban elkövette a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közokirat-hamisítás büntettét is, mint bűnsegéd.
- [95] Mindebből egyértelműen következik, hogy ... III. rendű terhelt bűnösségének megállapítása és a cselekményeinek jogi minősítése során az eljáró bíróságok nem sértették meg a büntető anyagi jog szabályait.
- 4.
- [96] A Kúria a bűnösségi körülmények hiányos, illetőleg nem megfelelő értékelésének sérelme kapcsán megállapítja, hogy töretlen a bírói gyakorlat abban, miszerint a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában, a jelenleg hatályos Be. 649. § (1) bekezdés b) pontja, illetőleg ba) alpontja - a büntető anyagi jog más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést - szabályának megsértése kizárólag abban az esetben felülvizsgálati ok, ha ahhoz törvénysértő büntetés alkalmazása társul.
- [97] A BH 2017.219. számú eseti döntés egyértelművé teszi ugyanis, hogy amennyiben a minősítés törvényes és a büntetés egyéb anyagi jogszabályt sem sértett meg, a mérlegelési jogkörben, törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke a felülvizsgálati eljárásban nem támadható.
- [98] Márpedig jelen ügyben a figyelembe jöhető törvényes keretek között, törvényesen, a büntetéskiszabás elvének sérelme nélkül került sor a szabadságvesztés büntetés mértékének meghatározására és kiszabására.
- [99] Megjegyzi a Kúria, hogy a felülvizsgálati indítványban vitatott jogkérdések megítélése tekintetében a már alkalmazásra került 2017. évi XC. törvény (új Be.) a korábbi Be.-hez képest nem változtatott.
- [100] Minderre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a támadott határozatokat - a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján - ... III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[101]A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát kifejezett rendelkezéssel a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2018. október 25.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k.
előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Lévai Viktória
tisztviselő